

Uniunea Națională a Barourilor din România
Cabinet Individual Avocat Anatol Pânzaru
Cluj-Napoca, str. Anatole France, nr. 8, județul Cluj
Tel : 0744- 563009; fax: 0264 - 450729
avpanzaru@yahoo.com

Dosar nr. 64/84/2016

Termen de judecată fixat pentru data de 25.10.2017

CĂTRE
CURTEA DE APEL CLUJ
Sectia penală

ROMÂNIA
CURTEA DE APPEL CLUJ
INTRARE NR. 84/2016
DATA 20. OCT. 2017

Subsemnatul Dan Radu, în calitate de inculpat-apelant în dosarul cu numărul de mai sus, prin intermediul apărătorilor aleși av. Anatol Pânzaru și av. Mincic Claudiu, din cadrul Baroului Cluj, justificați prin împuternicirea avocațială anexată, invoc:

EXCEPȚIA NULITĂȚII ABSOLUTE A SENTINȚEI PENALE NR. 53/2017

pronunțată de către Tribunalul Sălaj în prezentul dosar și solicit ca în temeiul art. 421 pct. 2 lit. b din Codul de procedură penală corroborat cu art. 6 CEDO și cu Protocolul nr. 7 CEDO să admiteți apelul declarat, să desființați sentința penală atacată și să dispuneți trimiterea cauzei spre rejudicare la Tribunalul Sălaj în calitate de instanță de fond.

Formulez prezenta solicitare având în vedere următoarele:

ARGUMENTE

În fapt, prin rechizitoriul nr. 86/P/2015 al DNA-ST Cluj s-a dispus trimiterea în judecată a subsemnatului Dan Radu sub aspectul săvârșirii infracțiunilor de trafic de influență, spălare de bani și dare de mită.

Prin sentința penală nr. 53/2017 pronunțată de Tribunalul Sălaj la data de 26.07.2017 s-a dispus condamnarea subsemnatului la o pedeapsă rezultantă cu închisoarea de 7 ani și 4 luni formată ca urmare a procesului de contopire a următoarelor pedepse:

- 4 ani închisoare pentru trafic de influență raportat la Haraszy Iosif Gheorghe
- 4 ani închisoare pentru trafic de influență raportat la Osvath Ferenc
- 3 ani închisoare pentru spălare de bani
- 3 ani închisoare pentru dare de mită raportat la inculpatul Băican Lucian

Sub aspectul laturii civile instanța de fond a dispus confiscarea și menținerea măsurilor asiguratorii conform rechizitorului.

De altfel întreaga sentință este o reproducere fidelă a rechizitorului iar ca o observație preliminară hotărârea apare ca fiind redactată la data de 27.07.2017, deci în ziua următoare datei în care judecătorul de la Tribunalul Sălaj s-a pronunțat.

Consider soluția netemenică și nelegală sens în care aduc următoarele argumente:

Sentința atacată este nemotivată

Codul de procedură penală reglementează obligativitatea motivării hotărârilor pronunțate de către instanțele judecătoarești, indiferent că este vorba de încheieri, sentințe sau decizii. Instanțele au obligația de a motiva în fapt și în drept soluțiile sau măsurile dispuse, în vederea garantării bunei administrări a justiției, prin oferirea posibilității celor interesați de a lua cunoștință de considerentele avute în vedere de către acestea.

Potrivit art. 403 din Codul de procedură penală expunerea hotărârii trebuie să cuprindă printre altele: „*c) motivarea soluției cu privire la latura penală, prin analiza probelor care au servit drept temei pentru soluționarea laturii penale a cauzei, cât și a celor care au fost înălțurate, motivarea soluției cu privire la latura civilă a cauzei, precum și analiza oricăror elemente de fapt pe care se sprijină soluția dată în cauză.*”

Din conținutul sentinței penale atacate se poate constata că în ceea ce privește soluția de condamnare a subsemnatului, aceasta nu cuprinde motivele pe care se sprijină, iar în considerente nu se arată starea de fapt cu referire la probele dosarului, nu există o analiză a probelor administrative în faza de judecată și nici a celor administrative în faza de urmărire penală, o analiză a apărărilor subsemnatului, motivele pentru care acestea nu au putut fi primite, rechizitorul fiind pur și simplu copiat, încalcându-se astfel dispozițile art. 403 din Codul de procedură penală referitoare la cuprinsul expozițivului.

Din punctul nostru de vedere hotărârea instanței de fond este total nemotivată și nu se circumscrie prevederilor art. 403 din Codul de procedură penală care precizează elementele și datele pe care trebuie să le cuprindă hotărârea judecătorescă atacată și încalcă totodată și art. 6 CEDO, în spătă fiind vorba de o lipsă a motivelor ce au dus la soluția de condamnare a subsemnatului.

În afară de câteva paragrafe, în cuprinsul celor 48 de file pe care le conține sentința nu se face aproape nicio referire la faptele de care sunt acuzat (ci mai degrabă la un dosar disjuns prin rechizitoriu în care sunt cercetați funcționarii Primăriei Zalău, dosar care nu face obiectul judecății) și nu se precizează de ce argumentele aduse de apărare atât cu ocazia concluziilor orale cât și în cele 109 pagini de concluzii scrise au fost înălțurate. Acest lucru trebuia făcut motivat.

În schimb, instanța de fond a copiat pur și simplu din rechizitoriu sens în care vă rog să constați următoarele:

În legătură cu acuzațiile de trafic de influență: filele 1-33 din sentință sunt copiate cuvânt cu cuvânt din rechizitoriu (filele 1, 3-4, 6-13, 22-51, 53-61) singurele diferențe fiind următoarele:

- la fila 1 din sentință s-a introdus paragraful: „Procedura este legal îndeplinită fără citarea părților. Concluziile privind fondul cauzei și mersul dezbatelerilor sunt consemnate în încheierea de sedință din data de 05.07.2017, care face parte integrantă din prezența hotărâre. S-a făcut referatul cauzei după care.”
- fila 4 din sentință, în partea finală a ultimului paragraf s-a introdus sintagma: „instanța a reținut următoarea stare de fapt”
- la fila 6 ultimul paragraf și fila 7 primul paragraf din sentință judecătorul de la instanța de fond citează art. 2 și 3 din Legea nr. 1/2000 după care menționează că următoarele: „În raport de aceste dispoziții legale, rezultă că reconstituirea dreptului de proprietate se va face la propunerea comisiei locale de fond funciar, din următoarele terenuri: - suprafețe de teren agricol tracăte în proprietatea comunelor, orașului sau municipiului, conform art. 49 din Legea nr. 18/1991; - din terenurile comunelor limitrofe localității, unde se află terenul solicitat, prin transfer de anexe cu validarea comisiei judecătorești; - din terenurile care au devenit proprietatea statului sau unităților administrative teritoriale în baza unor hotărâri judecătorești irevocabile. Dacă reconstituirea dreptului de proprietate în condițiile art. 3 alin. 3 din Legea nr. 1/2000 nu se poate realiza în modalitățile expuse anterior și cu respectarea procedurii prevăzute de art. 10 din Regulament, atunci se vor acorda despăgubiri pentru diferența de teren neretocădată.”
- mențiunile de la fila 7 din sentință, începând cu paragraful doi sunt copiate încă o dată din fila 2 din sentință și sunt identice cu fila 3 din rechizitoriu
- la fila 10 din sentință s-a introdus paragraful: „În cursul judecății, fila 86 volum I, acesta a declarat că: „I-am rugat pe Dan Radu să mă ajute, că ori de câte ori am fost la primărie mi s-au oferit terenuri în afara orașului”, iar el „mi-a spus că va face demersuri încercând să obțină terenul, „eu am avut încredere totală în Dan Radu văzând că ni se retrocedează terenuri și am început să recuperăm banii cheltuiți.”“
- la fila 16 din sentință penultimul paragraf în partea finală se menționează: „și cea din cursul judecății”
- la fila 28 din sentință s-a introdus paragraful: „Relevantă în acest sens este și declarația martorului Osvath Andrei, fratele lui Osvath Ferenc care a declarat că Dan Radu i-a promis că dacă va putea îl va ajuta, acesta fiind motivul pentru care a apelat la el. Întrucât la primărie au fost refuzați, au încercat pe alte cai, respectiv l-au rugat pe Dan Radu să-i rezolve cu terenul.”
- la fila 31 din sentință s-a menționat suplimentar în partea finală referitor la acuzația legată de Osvath Ferenc „astfel că pentru acest act material, fapta a fost comisă în modalitatea pretinderii.”
- la fila 32 din sentință, după ce a copiat pur și simplu rechizitoriu în primele 31 de pagini judecătorul menționează „având în vedere starea de fapt relatată” după care instanța de fond precizează câteva chestiuni de ordin general vizavi de obiectul juridic special al infracțiunii de trafic de influență, elementul material, momentul consumării, după care se mai precizează că: „În ceea ce privește infracțiunea de trafic de influență prevăzută la art. 291 cod penal, ca reținerea art. 6 din legea nr. 78/2000, instanța apreciază că din probele de la dosar rezultă că această infracțiune poate fi reținută și prin prisma acțiunii de pretindere. Chiar dacă nu există ipotetică mariori direcții care să confirme că s-a pretins suma, denunțul se coroborează cu declararea dată la instanță și în cursul urmăririi penale de acestia și cu interceptarea converbirilor telefonice efectuate în cauză”, „... din declarările denunțătorilor rezultă că inculpatul a știut de la bun început detaliile afacerii la care urmează să participe.

nefiind singura situația în care s-a ocupat de retrocedări de terenuri, iar atitudinea fermă a acestuia, asigurările pe care le-a dat denunțatorilor că se poate rezolva problema sau că se va rezolva, inculpatul spunându-i de asemenea, că are cunoștințe la primărie și că se poate rezolva legal, nu poate fi interpretată decât în sensul unei promisiuni exprese de a-și exercita influența. În acest sens, este extrem de relevantă însăși declararea acestuia făcută în instanță, în care arată că el avea clienți pentru cumpărarea terenelor înainte de a obține titlurile de proprietate, intenția acestuia de a obține folosase materiale ilicite fiind evidentă.”

- la fila 33 din sentință se mai arată suplimentar următoarele: „*Martorul Osvath Andrei a declarat în instanță fila 97 volum 1, că inculpatul Dan Radu nu i-a spus în ce modalitate poate să obțină terenurile, dar el a dedus că are cunoștințe, intrucât e logic și bănuia că nu are cum altfel și că își menține afirmația făcută la data de 2.12.2015, în sensul că Dan Radu nu i-a promis 100% că-l ajută, dar i-a promis. Declarația martorului denunțător Osvath Andrei și a martorului denunțător Haraszy reflectă întru totuști disponibilitatea inculpatului Dan Radu de a-și da concursul la obținerea procesului-verbal de punere în posesie, respectiv a titlului de proprietate pentru terenuri în zone bune, ușor vândabile. Așadar, conținutul coroborat al acestor declarații confirmă îndeplinirea pe deplin a condiției de tipicitate, în sensul în care toate demersurile, diligențele, atitudinea proactivă a inculpatului Dan Radu nu pot fi interpretate decât în sensul unei promisiuni clare. Cu privire la acțiunea circumscrisă laturii obiective, aceea de a pretinde și primi o sumă de bani sau un alt folos material, așa cum rezultă din actele dosarului, inculpatul Dan Radu a știut din primul moment că urmență ca preț al influenței exercitate să primească o sumă de bani din vânzarea terenurilor, ceea ce s-a și întâmplat, primind, în mod direct, suma de 115816 lei și indirect, suma de 162400 lei, precum și un teren în suprafață totală de 1570 mp. Însăși martorul denunțător Osvath Andrei a declarat că nu a avut înțelegerei avute cu inculpatul Dan Radu i-a propus să-i dea 1% din valoarea terenurilor vândute, după ce termină cu toate tranzacțiile, inculpatul fiind de acord cu această propunere.”*

În legătură cu acuzația de dare de mită: filele 33-38 din sentință sunt copiate cuvânt cu cuvânt din rechizitoriu (filele 64-66, 71-74 și 12) (inclusiv sintagma de la filele 34-35 din sentință și anume „la care se adaugă poziția exprimată de către inculpatul Dan Radu cu ocazia singurei declarații date în casă, în fața judecătorului de drepturi și libertăți cu ocazia propunerii de arestare preventivă”, în condițiile în care subsemnatul am dat o vastă declarație la Tribunalul Sălaj la termenul din 07.09.2016) singurele diferențe fiind următoarele:

- la fila 35 primul paragraf s-a introdus următoarea frază: „*Simplul fapt că acesta a realizat venituri în cursul anului 2013 nu este o dovadă certă de plată a prețului.*”
- la fila 36 se introduce al treilea paragraf în care sunt prezentate generalități teoretice vizavi de infracțiunea de luare de mită
- la fila 37 din sentință se menționează: „*În legătură cu implicarea inculpatului Băican Lucian în întocmirea acestui proces-verbal de punere în posesie, relevante sunt discuțiile telefוניתе dintre el și Panie Sergiu redate în procesele verbale de transcriere a con vorbirilor și a corespondenței purtată cu OCPI din care rezultă, că, în mod contrar prevederilor legale în vigoare la acea dată a fost întocmit procesul-verbal de punere în posesie 1650/05.06.2013 pentru suprafață de 1 ha 5504 mp teren, cuprinsând terenuri identificate de Dan Radu în întregime, ce include și parcela de 1984 mp teren în zona Valea Mijii care însă corespunde sectorului cadastral 8, care nu se înscrie în rezerva retrocedabilă stabilită conform inventarierii dispuse prin Legea 165/2013. Amularea acestui proces-verbal a avut loc ca urmare a faptului că OCPI Sălaj la data de 22.06.2015 l-a returnat spre refacere întrucât cuprinde suprafețe de teren neretrocedabile.*

Auditat fiind în instanță în calitate de martor, Panie Sergiu, fila 256 volum 2, a confirmat realitatea discuțiilor telefonice dintre el și Băican Lucian cu privire la un proces-verbal de punere în posesie, și-a menținut în întregime declararea dată în fața organelor de urmărire penală și a dat o lămurire esențială, vis-a-vis de posibilitatea de identificare a amplasamentelor libere, spunând că „din proprie inițiativă nu poți să faci acest

lucru, pentru că orice teren chiar dacă este liber sau nu aparține autorității și nu poate să-l identifici, chiar dacă topografia este o profesie liberală.

Chiar dacă semnarea titlurilor de către prefect și subprefect este o simplă formalitate și că această atribuție de serviciu nu ar putea fi încalcată deoarece nu au existat situații în care să se refuze semnarea titlurilor, iar cu ocazia semnării nu se verificau niciun fel de documente, așa cum a invocat în apărarea sa inculpatul Băican Lucian, instanța reține că potrivit art. 36 alin. 2 din Regulamentul privind procedura de constituire, atribuțiile și funcționarea comisilor pentru stabilirea dreptului de proprietate private asupra terenurilor, a modelului și a modului de atribuire a titlurilor de proprietate, precum și punerea în posesie a proprietarilor din 04.08.2015 semnarea titlului de proprietate este atribuția prefectului sau a subprefectului, o atribuție extrem de importantă prin natura consecințelor juridice pe care le implică, nepotrivind fi vorba de o atribuție pur formală, întrucât anterior semnării acestor titluri de proprietate, comisia judecătoare să fond funciar verifică legalitatea propunerilor înaintate de comisiile comunale, orașenești și municipale, în special existența actelor doveditoare, pertinența, verosimilitatea, autenticitatea și concluziunea acestora și validează sau invalidează propunerile comisiilor comunale, orașenești sau municipale împreună cu proiectele de delimitare și parcelare, iar "cumpărarea" unui asemenea teren pentru care nu s-a efectuat nicio plată se circumscris laturii obiective a infracțiunii de luare de mită în forma primirii. Totmai această neplătită asociată semnării titlului de proprietate împrină caracter penal faptei. În legătură cu apărarea inculpatului Băican Lucian că preful terenului a fost achitat, instanța reține că Deci, apărarea inculpatului că preful a fost achitat, inculpatului Dan Radu indicând declarația notarului Majer Gabriela, propria sa declarare dată la finalul cercetării judecătoarești când toate probele au fost deja administrative, înscriskuri privind situația sa financiară, nu poate fi primită atâta timp cât vânzător a fost Andrei Teodor și, mai mult, nu există niciun înscris care să confirme această plată către Dan Radu în condițiile în care însuși vânzătorul declară că preful nu i-a fost achitat. Inculpații au declarat în cursul judecății că terenul ar fi fost plătit inculpatului Dan Radu, 1000 euro avans în anul 2013 și restul în ianuarie 2014, când s-a perfectat contractul, în condițiile în care nu s-a încheiat niciun antecontract de vânzare-cumpărare, niciun înscris care să ateste avansul, respectiv plata. Mai mult, conform dispozițiilor art. 264 alin. 2 cod procedură civilă, referitoare la puterea doveditoare a înscriskului autentic, stipulează în mod expres că „declarațiile părților cuprinse în actul autentic fac dovada până la proba contrară, atât între părți, cât și față de orice alte persoane „iar în condițiile în care vânzătorul declară că preful nu a fost incasat, contractul autentic nu poate fi folosit ca mijloc de probă în acest sens, iar dovada plății nu a fost făcută cu niciun mijloc de probă.””

- la fila 38 din sentință se menționează ce anume s-a reținut prin actul de sesizare al instanței în privința materialelor de construcții după care se menționează că referitor la faptul că facturile se emiteau la 30, 60 sau 90 de zile sau chiar mai multe zile că „această procedură fiind în contradicție cu normele legale” (fără a se motiva în vreun fel raportat la care prevederi legale se formulează o asemenea concluzie) după care instanța spune că pentru respectivele considerente reține că inculpatul Băican Lucian se face vinovat de săvârșirea infracțiunii de luare de mită. În ultimul paragraf sunt prezentate generalități vizavi de elementele de tipicitate ale infracțiunii de dare de mită singura contribuție a judecătorului de la Tribunalul Sălaj fiind aceea de a preciza că: „În prezenta cauză, din probatorul expus rezultă, în mod indubitabil, îndeplinirea acestor cerințe, în privința ultimei cerințe, așa cum au declarat chiar cei doi inculpați; Băican Lucian și-a manifestat disponibilitatea de a cumpăra un teren încă din anul 2013, spre sfârșitul anului arătându-i terenul de pe strada Alexandru Lăpușneanu pentru căsătorească și că s-a făcut modificare de PLIZ în vederea introducerii în zona construibilă, actul autentic fiind perfectat abia la începutul anului 2014. După cum se poate observa, titlul de proprietate în care era cuprins acest teren a fost eliberat la data de 25.10.2013, perioadă în care cei doi au avut înțelegerea asupra terenului.””

În legătură cu acuzația de spălare de bani: filele 39-41 din sentință sunt copiate cuvânt cu cuvânt din rechizitoriu (filele 66-70) cu excepția ultimelor 2 paragrafe în care se precizează „definirea fenomenului de „spălare de bani”” și se citează art. 29 din Legea nr. 656/2002.

La filele 42 și parțial 43 din sentință regăsim o aparentă motivare sens în care se poate observa că: se motivează doar soluția de achitare a inculpatului Băican Lucian și de înlăturare a actului material din septembrie 2015 referitor la subsemnatul Dan Radu fără a se face nicio referire cu privire la motivele care au stat la baza soluției de condamnare.

Totodată, nu am regăsit în sentință nicio mențiune vizavi de considerențele care au fost avute în vedere de către instanța de fond în momentul în care a procedat la individualizarea pedepselor.

În acest sens vă rog să aveți în vedere că la filele 43-44 din sentință instanța de fond menționează o încadrare în drept, copiind și de această dată din actul de sesizare, după care menționează ce pedeapsă aplică pentru fiecare acuzație în parte fără a preciza și cum anume a ajuns la acea decizie.

Spre exemplu, la fila 43 instanța aplică pedeapsa de 4 ani închisoare apreciind că aș fi săvârșit infracțiunea de trafic de influență în formă continuată (4 acte materiale) raportat la numitul Haraszy Iosif Gheorghe reținând că „în drept, fapta inculpatului Dan Radu care a pretins și primit în mod direct suma totală de 115.816 lei, și indirect suma de 162.400 lei și suprafața de teren de 1570 mp înscris în CF 63368, număr cadastral 63368 situat pe strada Ion Neculce, nr. 1, în intravilanul municipiului Zalău.”

Fără a putea știi pe baza căror motive, instanța de fond mi-a aplicat tot pedeapsa de 4 ani închisoare raportat la acuzația legată de martorul Osvath Ferenc cu toate că se reține un singur act material de trafic de influență iar la fila 43 din sentință se menționează că „Fapta același inculpat care, în cursul anului 2011, a pretins folosirea materiale acceptând promisiunea plășii unui procent minim de 1% din prețul de vânzare al terenurilor”

În condițiile în care limitele de pedeapsă sunt de la 2 la 7 ani, acuzațiile sunt total diferite (în sensul că la una se rețin 4 acte materiale iar la celalătă unu singur, la o acuzație se reține și varianta primirii iar la celalătă nu) aplicarea aceleiași pedepse pentru fiecare și neexpunerea vreunui raționament constituie reprezentă o nemotivare a soluției adoptate.

Situația este similară și în ceea ce privește acuzațiile corelatice de dare și luare de mită raportat la care instanța de fond mi-a aplicat atât mie cât și inculpatului Băican Lucian pedeapsa de 3 ani închisoare în condițiile în care infracțiunea de dare de mită prevede limite de pedeapsă de la 2 la 7 ani pe când infracțiunea de luare de mită de la 3 la 10 ani.

De ce persoanei acuzate de fapta mai gravă prin prisma limitelor de pedeapsă se aplică o pedeapsă situată la minimul special iar persoanei acuzate de fapta mai ușoară (și care nu a avut calitatea de funcționar public) i se aplică o

pedeapsă peste minimul special este de asemenea o enigmă și nu rezultă de nicăieri din sentința atacată, care este nemotivată și sub acest aspect.

Prin urmare, în condițiile în care în considerentele hotărârii atacate instanța de fond a copiat cuvânt cu cuvânt din rechizitoriu (cu mici excepții), nu a motivat în vreun fel soluțiile de condamnare, nu a motivat în vreun fel de ce apărările subsemnatului inscrise pe 109 pagini de concluzii scrise și prezentate oral cu ocazia cuvântului pe fond nu pot fi primite, nu a prezentat raționamentul care a stat la baza modului de individualizare a pedepselor, putem concluziona cu certitudine că hotărârea este nemotivată și că în cazul subsemnatului este o copie fidelă a actului de sesizare al instanței.

Atât literatura de specialitate cât și Înalta Curte de Casatie și Justiție în decizia nr. 656/2004 au arătat că „*a motiva înseamnă a demonstra, a pune în evidență datele concrete care, folosite ca premise, duc la formularea unei concluzii logice. Simpla afirmare a unei concluzii fără indicarea unor date concrete, fără a arăta în ce mod a fost stabilită acea dată sau referirea explicită sau implicită la actele cauzei în general nu înseamnă a motiva.*”

Formulări întâlnite în practică, precum “*din probele administrate rezultă vinovăția inculpatului*” sau că “*rezultă săvârșirea infracțiunii de ...*”, constituie doar aparențe de motivare, și nu o motivare corectă a soluției adoptate.¹

Potrivit practicii instanței supreme referirea globală sau absența oricărei trimiteri la probele administrative, pe latură penală sau civilă, constituie o nemotivare a hotărârii. Lipsa motivării sub aspect penal sau civil face imposibilă exercitarea controlului judiciar a acesteia.

Motivarea soluției trebuie să fie reală și completă. Din sentință trebuie să rezulte corect și justificat conflictul de drept penal soluționat, de natură să convingă de justitia soluției și să permită instanței de control să verifice legalitatea și temeinicia hotărârii pronunțate. În cazul de față raportat la lipsa totală a motivării verificarea sentinței atacate nu este posibilă.

Dreptul la un proces echitabil garantat de art. 6 CEDO cuprinde, între altele, și dreptul părților de a prezenta observațiile pe care le consideră elocvente pentru cauza lor, iar acest drept nu poate fi considerat efectiv decât dacă observațiile lor sunt într-adevăr ascultate. Motivarea hotărârii este esențială, prin aceasta partea putând vedea modul în care i-au fost acceptate sau nu argumentele și pe ce s-a bazat judecătorul în soluționarea cauzei. Cu alte cuvinte, art. 6 stabilește, în special în sarcina instanței, obligația de a examina în mod efectiv² argumentele și mijloacele de probă ale părților și impune, fără îndoială, în sarcina acesteia hotărârilor judecătoarești, acesta fiind singurul mijloc prin care se poate verifica dacă dreptul menționat anterior a fost respectat.

¹ Grigore Theodoru , Tratat de drept procesual penal , ediția a 2-a , Ed. Hamangiu, p. 739

² CEDO, hot. Van der Huk

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a stabilit că noțiunea de proces echitabil presupune ca instanța să fi examinat problemele esențiale ce i-au fost supuse atenției și nu să se fi mulțumit să confirme pur și simplu cele reținute de Parchet, fără a arăta care sunt probele care au determinat-o să ia această decizie.

În evaluarea caracterului echitabil al procedurii desfășurate se are în vedere existența unei motivări a instanței pentru fiecare din chestiunile supuse judecății, cu privire la probele pe care le reține și le înlătură instanța, referitor la consecința probatoriu lui asupra vinovăției, precum și referiri la quantumul sancțiunii pe care urmează să o aplice în situația în care reține vinovăția persoanei acuzate.

Apreciem că în sprijin se impune aplicarea directă a Convenției Europene a Drepturilor Omului și a jurisprudenței CEDO referitoare la exercitarea dreptului la un proces echitabil înscris în art. 6, acesta fiind încălcat, iar repararea acestei încălcări nu poate fi realizată decât prin desființarea în totalitate a hotărârii și trimiterea cauzei spre rejudicare la instanța de fond.

În art. 6 paragraf 1 CEDO reiese că orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil a cauzei sale. Egalitatea armelor în procesul penal presupune asigurarea unor drepturi procesuale echivalente persoanelor implicate în exercitarea funcțiilor procesuale de acuzare și apărare, astfel încât niciuna să nu beneficieze de posibilități procesuale mai extinse decât cealaltă.

Instanța europeană justifică necesitatea motivării hotărârilor judecătorești prin dreptul părților de a le fi examineate efectiv argumentele și mijloacele de probă administrative, enunțarea problemelor de drept și de fapt, pe care judecătorul s-a intemeiat, în cauza Dumitru contra România din 2004 arătându-se că lipsa motivării unei hotărâri îl privează pe petiționar (inculpat) de echitate, ceea ce atrage încălcarea art. 6 paragraf. 1 CEDO.

Statul român a fost sancționat de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului în două cauze relativ recente în care s-a constat încalcarea art. 6 prin nemotivarea hotărârilor. Astfel, în cauza Boldea contra României³ s-a arătat că în motivarea hotărârii de condamnare a reclamantului, prima instanță nu a făcut nicio referire concretă la elementele de fapt care ar fi putut justifica concluzia reținerii vinovăției reclamantului și caracterul public al faptelor reținute. Curtea Europeană a constatat că prima instanță nu a analizat toate elementele constitutive ale infracțiunii și nici probele incuviințate inculpatului, în scopul de a le înlătura, eventual, în mod motivat, pe cele pe care nu le-ar fi considerat pertinente. De asemenea în cauza Albina contra România Curtea a constatat că în sprijin instanța de recurs s-a mulțumit să reia cele expuse în hotărârile atacate și, fără a se exprima asupra argumentelor reclamantului, a oferit o altă soluție, astfel că în aceste condiții Curtea a constatat că art. 6 a fost violat⁴.

³ CEDO, hot. Boldea contra României, paragr. 31-35, din 15 februarie 2007

⁴ CEDO, hot. Albina contra România

În practica recentă a Curții de Apel Cluj am constat faptul că în cauzele unde cercetarea judecătorească efectuată de către instanța de fond a fost sumară sau inexistentă (decizia penală nr. 1125/A/21.09.2016 pronunțată în dosar nr. 14505/211/2013), cererile în probațiune formulate de către părți au fost respinse în bloc (decizia penală nr. 1037/A/04.10.2016 pronunțată în dosar nr. 22351/3/2007) și motivarea hotărârii a fost mai mult sau mai puțin lapidară fiind apreciată ca inexistentă (decizia penală nr. 1592/A/21.12.2016 pronunțată în dosar nr. 4199/211/2014, decizia penală nr. 147/A/2017 pronunțată în dosar nr. 13863/211/2013), s-a dispus pe ideea încălcării dreptului la un proces echitabil desfășurarea hotărârii atacate și trimiterea cauzei spre rejudicare la instanța de fond.

Având în vedere cele de mai sus apreciez că sentința atacată este nemotivată motiv pentru care solicit trimiterea cauzei spre rejudicare la instanța de fond.

Anexăm:- decizia penală nr. 1592/A/21.12.2016 a Curții de Apel Cluj
- decizia penală nr. 147/A/01.02.2017 a Curții de Apel Cluj

Cluj-Napoca
16.10.2017

Cu respect,
Dan Radu

prin av. Anatol Pânzaru și av. Mincic Claudiu

